ПАГОНЯ

Адрэс рэдакцыі і канторы:
Вуліца Адама Міцкевіча, 13-а.
Тэлефон № 23.

Рэдакцыя адчынена што дзень
ад 1—2 гадз.
Кантора адчынена што дзень
ад 8—3 гадз.

ГРАМАДЗКАЯ ПАЛІТЫЧНАЯ І ЛІТЭРАТУРНАЯ ЧАСОПІСЬ.

ВЫХОДЗІЦЬ ЧАСОВА РАЗ У ТЫДЗЕНЬ.

Падпіска каштуе:
на 10 № № ўпярод — 10 зал.
„ 5 „ „ — 5 „
Кошт асобнага № — 1 „

Рукапісы
не прынятыя да друку назад не вертаюцца; прынятыя аплачываюцца па погляду Рэдакцыі.

Абвесткі ўселякага разьмеру прыймаюцца коштам за радок маленькага друку 2 залаты на опошняй страніцы незалежна ад зьместу.

№ 8. | Коўна, Чацьверг, 16 верэсьня 1920 году. | Год I-шы.

Спаўняючы абавязкі Прэзыдэнта Рэспублікі, Старшыня Устаноўчага Сойму апавешчае гэты закон, прыняты Устаноўчым Соймам 13 жніўня 1920 г.

ЗАКОН

аб прэдастаўляемым Сабраньню Старэйшын Устаноўчага Сойму праве сьлядзіць за правільным выканаíньнем законаў.

Ў часе перарыву, права сьлядзіць за выканаíньнем законаў, за выключэньнем права інтэрпэляцыі, пленумам пасядзэньня Устаноўчага Сойму даручаецца Сабраньню Старэйшын Устаноўчага Сойму.

А. Стульгінскі,
спаўняючы абавязкі Прэзыдэнта Рэспублікі,
Старшыня Устаноўчага Сойму.

Д-р Грынюс,
Старшыня Міністраў.

Спаўняючы абавязкі Прэзыдэнта Рэспублікі Старшыня Устаноўчага Сойму апавешчае гэта пастанаўленьне, прынятае Устаноўчым Соймам 13 жніўня 1920 году.

Пастанауленьне аб прызыву новабранцау.

Гэтым апавешчаецца прызыў ўсіх мужчын, літоўскіх грамадзян, радзіўшыхся ў 1894, 1895 і 1901 г. г. Міністэр Краевай Абароны устанаўлівае час прызыву і праводзіць пастанаўленьня аб прызыву новабранцаў.

А. Стульгінскі,
спаўняючы абавязкі Прэзыдэнта Рэспублікі,
Старшыня Устаноўчага Сойму.

Д-р Грынюс,
Старшыня Міністраў.

Коўна 14 жніўня 1920 г.

◆◆◆◆◆◆

Што дзеецца у Ашмяншчыне?

(перэдрукавана з Віленскай газэты „Літва“).

Пятнаццацехмесячнае гаспадараньне палякоў у Ашмячншчыне давяло да таго, што насяленьне Ашмянскага павету, апрача паноў і шляхты, з нецярпеньнем ждала тае часіны, калі яно аслабоніцца ад польскага панаваньня. Дык няма дзіва, што прыход бальшэвіцкага войска быў сустрэчаны наагул добра. Усе цешыліся, што праганяюць палякоў, меншая несьвядомая частка хацела бальшавікоў, узноў такі як абароньнікаў ад палякоў.

Аб тым, што край адыходзіць паводле мірнае умовы да Літвы, насяленьне спачатку даведалася ад бальшавіцках камэндантаў, каторыя ня маючы адразу інструкцый ад камуністычнае партыі аб разагітаваньні насяльньня і стварэньня „чырвонае Літвы“, сьпярша казалі праўду. Потым-жа людзі самі патраплялі даведавацца. Пляновую і сыстэматычную агітацыю за Літву вядзе у Ашмяншчыне Беларуская Народная Партыя. Арганізацыям гэтае партыі шмат прышлося папрацаваць, каб пераканаць жыхараў, што хоць яны беларусы, адылі ім карысьней належаць да Літвы, асабліва пры створаным цяпер палітычным палажэньні. Трэба было давесьці, што беларусы будуць мець свабоднае разьвіцьце у Літве, што яны будуць магчы вучыцца пасвойму, пабеларуску, што прымушаць іх гаманіць і вучыцца палітоўску ніхто ня будзе, што прылучэньне да Літвы часьці беларускае зямлі, ня толькі не пашкодзіць адраджэньню усяго Беларускага Народу, але навет можа памагчы яму, бо, трэба спадзявацца, што беларушчына у Літве будзе у лепшых варунках, што незалежнае беларускае гаспадарства можа стварыцца бяз гэтае часьці, бяз шкоды для сябе і для гэтае часьці, што прылучэньне да Літвы, з каторая мы жылі некалі разам, зусім розьніцца ад прылучэньня да Польшчы, або да Маскоўшчыны, што абвешчаная бальшавікамі незалежная беларуская савецкая рэспубліка е толькі на паперы, а што запраўды там кіруюць усім прыяжджомыя чужнікі - маскалі. Праца сьвядомых беларусоў пры падмозе бальшавіцкіх „раеў“, каторых людзі ужо пасьпелі паспытацца, мела поўную удачу. Цяпер 99 з гакам процэнтаў насяленьня Ашмянтчыны і сумежнае Вялейшчыны хоча як найбарджджэй разьвітаца з бальшавікамі і 95 % хоча належыць да Літвы. Да Літвы хоча належыць усё сялянства і мяшчанства, якія так ці інакш ёсьць пад уплывам беларускіх дзеячоў. Да Літвы хочуць і усе жыды. За тое заўзята проці Літвы выступае спалячаная шляхта і паўпанкі. Як жукі вылазяць яны з сваіх нор і гудзяць, што Літва, гэта так сабе, гэта часова і што сюды прыйдзе Польшча. Пэуне, што нахінуць да Польшчы ім нікога не удаецца, але яны ствараюць тую няпэўнасьць, якая яшчэ доўга будзе перэшкаджаць супакойнай здаровай працы грамадзян Літвы.

Каб заагітаваць сялян і вынесьці рэзалюцыю проці прылучэньня да Літвы, камуністы 25-га жніўня згукалі у Ашмяне „сялянскі беспартыйны зьезд Ашмянскяга павету“ На зьезд назначана было пасылаць ад кожных 500 чал. аднаго прэдстаўніка Выбарамі дэлегатаў кіравалі валасныя „рэўкомы“. У вадных валасьцях дэлегаты запраўды былі выбраны, у другіх, як у Валожынскай, Забрэзкай, Беніцкай проста назначаны (недалека ад гэтых валасьцяў у м. Гарадку, Вялейскага пав. е „чрэзвычайка“, каторая прыяжджае у „госьці“ ажно у Альшаны. „Чрэзвычайка“ сваім уплывам і прымусіла суседнія рэўкомы пусьціцца на комбінацыю назначэньня). Адны валасьці пасылалі ахвотна сваіх дэлегатаў, думаючы на зьездзе абараніць сваю справу, іншыя (як прыкл. Куцеўская), баючыся каб камуністы іх не ашукалі, адмовіліся пасылаць на зьезд сваіх дэлегатаў. Дык да гэтага старшыні рэўкомаў—камуністы куляметамі прымушалі. Адылі некаторыя валасьці усе-ж ткі дэлегатаў на зьезд не паслалі. На зьезд 25 жніўня прыехала 244 чалавекі. Арганізатары зьезду — камуністы, апроч таго упусьцілі з пастанаўляющым голасам у залю пасяджэньняў зьезду каля 50 чал. разных сваіх вайсковых і службовых камуністаў, з зоркамі на шапках. Мандатная камісія не абіралася, а мандаты правералі назначаныя паветавым рэўкомам камуністы.

Пасьля дакладу і прамоў камуністаў ставіцца на галасаваньне рэзалюція, скіраваная проці прылучэньня да Літвы „Хто за рэзалюцыю?“ Пытаецца кіраўнік зьезду Шувалов. Рукі падымаюцца рэдка. Ня лічучы галасаў ен загадавае апусьціць рукі. „Хто проці?“ Падымаецца блізу гэталькі, колькі і за. Лічаць галасы і налічаваюць 40. „Хто ўзьдержыўся?“ Налічаваюць 17. „Значыцца, кажа Шувалов, 40 проці, 17 уздзержылася, гэткім парадкам рэзалюцыя прайшла вялізнаю большасьцю галасоў“. Але учасьнікі зьезду, угледзіўшы, што сталася, і упіканыя сваймі кіраўнікамі, што яны сваім страхам губяць справу, сьцемілі, што няма дзе дзецца, трэба выступаць адважна, паднялі страшны крык, дабіваючыся патайнога галасаваньня. Ім заяўляюць камуністы, што патайнае галасаваньне„ буржуазная выдумка“, што яго дапусьціць нельга. Нічагусінькі не помагае. Увесь зьезд крычыць у надзвычайным страсе, каб іх Ашмяншчына не адышла да бальшавікоў. Беларускі дзеяч І. П., выбраны сэкрэтаром Прэзыдыума, заяуляе, што калі патайнае галасаваньне буржуазная выдумка, дык пакласьці рэзалюцыю на стале і хто за яе, няхай ідзе і падпісуе. З гэтым узноу ніяк ня могуць згадзіцца камуністы. Пасьля траха двугадзінных умаўляньняў, нічога не дабіўшыся, камуністы абвяшчаюць перарыу на $1\frac{1}{2}$ гадз. і просяць усіх дэлегатаў на палудзень Подчас. перарыву арганізаторы зьезду—камуністы пушчаюць паміж дэлегатамі сваіх агітатарау. Пасьля перарыву пачынаецца узноу пасяджэньне зьезду, але тут ужо бачым ува усіх дзьвярах па некалькі чарвонаармейцау з стрэльбамі у руках. Гэткія-ж чарвонаармейцы паутыканы і у залі паміж дэлегатамі. Галасаваньнем прайшло, што рэзалюцыю трэба перагаласаваць Пасьля даўгіх умаўляньняў каб галасаваньне было адкрытае, ня гледзячы на тое, што зьезд стаіць за патайное галасаваньне, Шувалов ставіць рэзалюцыю на адкрытае галасаваньне. Ня пытаючыся хто за, ад разу пытаецца „хто проці рэзалюцыі?“ Вялізарная большасьць зьезду падымае рукі. „Опустіть не поняли! Я спрашиваю, кто против?“ крычыц Шувалов, бяручыся рукою за леварвэр. І гэтак да пяцех разоу. Рэзультат зауседы той самы. Вялізарная большасьць зьезду, ня гледзячы навет на страх перад узброенымі чарвонааармейцамі, галасуе проці. Бачучы, што нічога ня зробіш, кіраўнік зьезду Щувалов, абявшчае, што самаазначэньне будзе адбывацца па валасьцях, што хто проціў- няхай едзе дамоў, а няхай астануцца тыя валасьці, каторыя за-рэзалюцыю. Але аказуецца, што навет у тых валасьцях, каторыя, здавалася, былі за рэзалюцыю ня усе райены за рэзалюцыю. У канцы выясьняецца, што траха няма тае валасьці, з каторай хоць-бы большасьць была за рэзалюцыю. Дык Шувалов абвяшчае конфэрэнцыю не адбытай і распушчанай. У гэты самы час арэштоўваюць двох дэлегатаў зьезду (конфэрэнцыі). Але іншыя дэлегаты і кучы людзей на вуліцы учэпляюцца і не даюць арэштаваных. Затое уздымаецца паніка, дэлегаты бягуць да свіах коняй і борзда уцікаюць дамоў. Адылі невялічкая частка людзей, што былі за рэзалюцыю, траху прыастаецца. Гэтую частку агітуюць камуністы і яна пастанаўляе весьці зьезд далей, але адлажыць пасяджэньне да заутра. На заўтрае 27 жніуня зьбіраецца на пасяджэньне яшчэ меней. Аказуецца, што навет, выбраны 25 жніуня прэзыдыум, паехаў дамоў. Выбіраецца новы прэзыдыум дзеля таго, што людзей асталося надта мала, абвяшчаецца нарада, а не конфэрэнцыя. Цяпер налічаваюць усіх учасьнікау толькі 82 чал. Запрауды-ж бяз упушчаных не дэлегатаў вайсковых, правомочных учасьнікаў было ня болей 50 чал. Але і лік гэтых з кожнай часіною меншаў і у канцы асталася зусім невялічкая жменька. Жменька гэтая ведама ужо выносіла рэзалюцыю аднагалосна.

АЛЬШАНЕЦ.

◆◆◆◆◆◆

Да ведама арэндатароў зямлі.

Устаноўчы Сойм у пачатку сваёй дзейнасьці выдаў устаў аберагаць арэндатароў зямлі ад самовольля земляўласьнікаў (памешчыкаў). Ен ня быў аб'яўлен дзеля некаторых спэцыяльных прычын, на адстараненьні каторых Устаў быў апавешчан у „Урадовым Весьніку“ № 49

Галоўные пункты Устава гэтыя: 1) землеўласьнік ня мае права выдаліць з арэнауемай зямлі тых арэндатароў, якія выпаўняюць умовы кантрактныя і 2)тыя арэндатары якія былі выдалены судавым парадкам маюць права вярнуцца на свае мейсьцы, калі на яго мяйсцо другога арэндатара не знайшлося. Дзеля важнасьці Устава прыводзім яго тут споўна: „Дзеля замены Устава ад 31 сакавіка 1920 г. і яго дапаўненьня ад 22 красавіка 1920 г, выдаецца Ўстаў:

§ І. Зямля, каторай карыстаўся земляўласьнік перад вайной, цяпер не абрабляецца і на каторую ня будзе зроблена арэндных кантрактаў да 23 красавіка 1920 г. павінна быць здана ў арэнду, у першы чарод, беззямельным і малазямельным на ня больш чым 3 гадовы срок; калі такіх ня знайдзецца, то землі гэты павінны быць зданы бязплатна ў арэнду тым, хто згодзіцца нясьці ўсе налогі, накладаемыя Гаспадарствам на гэты землі.

§ ІІ. Зямлю земляўласьнікаў, нявыпаўняючых

§ I, здае ў арэнду Камісыя, зложаная з прадстаўнікоў Міністэрства Земляробства і Дзяржаўнай Маентнасьці і з 2-х прадстаўнікоў мясцовага самаўпраўленьня па інструкцыі Міністэрства Земляробства і Дзярж. Маентнасьці.

§ III. Арэндатараў, маючых у арэндзе ня больш 50 дзесяцін зямлі і каторых арэндны срок ужо конча́ўся, або каторыя ня маюць арэндных умоў на пісьме, але выконываюць арэндныя вусныя варункі, землеўласьнік ня мае права выдаліць, калі арэндатар срок арэнды захоча прадоўжыць. У такім выпадку срок арэндных умоў павінен быць ня менш 3-х гадоў, але плата і іншыя варункі могуць зьмяняцца.

§ IV. Невыпаўненьне кантрактных умоў, успомненых у § 3, спраўджае Камісыя ў саставе, паказаным у § 2. Тая-ж камісыя па просьбе ўладзельца, ці арэндатара (§ 3) ўстанаўлівае арэндную плату і інш. варункі.

§ V. Адмяняецца выкананьне пастанаўленьняў Літоўскіх Судоў, па каторым арэндатары, ўспомненыя ў § 3, (г. зн. маючыя ў арэндзе ня больш 50 дзесяцін зямлі) павінны былі быць выдалены з дагэтуль арэндуемай імі зямлі. Выключаецца той выпадак, калі ўспомненыя пастанаўленьня судоў пацьвярджаюцца Тымчасовым Пастанаўленьнем аб Літоўскім Грамадзянстве. Арэндатары, выдаленыя ўспомненымі пастанаўленьнямі, маюць права вяртацца на старое мяйсцо, калі згодзяцца выпаўняць варункі па §§ 3 і 4 і калі іх ранейшыя мяйсцы не заняты другімі арэндатарамі.

Увага: Гэты параграф не адносіцца да тых арэндатароў, якія маюць уласнай зямлі ня менш 20 дзясяцін.

§ VI. Гэты Ўстаў адносіцца да землеўласьнікаў, маючых ня менш 100 дзесяцін агульнага абшару зямлі.

§ VII. Правілы дзеля прывядзеньня да выкананьня гэтага Ўстава, устанаўлівае Міністэр Земляробства і Дзяржаўнай Маентнасьці разам з Міністрам Унутраных Спраў, прытрымываючыся правілаў у „Уставе нормы прыватнай зямлі“, ад 30 лістапада 1919 г.

Стульгінскіс

Вык. аб. Прэзыдэнта Рэспублікі і Старшыня Устаноўчага Сойму.

Д-р Грынюс

Старшыня Міністраў.

◆◆◆◆◆◆

Міністры Літвы:

Міністэр Справядлівасьці Вінцэнты Каробліс — сын крэсьцьяніна, радзіўся ў вёсцэ Націшках, Панявескага павету. Сярэдняю адукацыю атрымаў ў м. Шаўлях, а юрыдычны факультэт скончыў ў Кіеве. У 1895 г. паступіў ў Рыжскі Акружны Суд памочнікам Сэкрэтара. У 1898 г. быў назначан сэкрэтаром тако-ж Суду. Не маючы мажлівасьці служыць ў Літве і ня хочучы выежджаць за граніцу, служыў сэкрэтаром 10 гадоў.

В. Каробліс агульным сабраньнем членаў Акружнога Суду быў чатыры разы выбран членам таго-ж Суду, але дзеля таго, што ён быў літвін-каталік і сын крэсьцьяніна, вышэйшая улада не зацьвярджала прадстаўленьняў Суду і толькі ў 1908 г назначылі яго старшым натарыусам ў Віцебску.

Ў часе вайны, ў Віцебску з'арганізаваўся камітэт помачы уцікачам і В. Каробліс быў выбран старшыней Камітэту Віцебскага Аддзелу і таксама членам Тацьянінскага Камітэту, гдзе спаўняў абавязкі старшыні Камісыі па аказаньню дапамогі да канца 1917 году.

Калі умацаваліся бальшэвікі ў Віцебску, Каробліс, ня хочучы працаваць ў іх, адмовіўся ад пасады Старшага Натарыўса і ў пачатку ліпеня 1918 г. вярнуўся ў Літву.

У 1918 гаду была яму запрапанована пасада члена Віленскага Акружнога Суду, але прыход бальшэвікоў спыніў мажлівасьць карыстацца гэтай пасадай.

23 ліпеня 1919 г. Каробліс быў назначан членам Коўненскага Акружнога Суду, а ў студзеню гэтага году Галоўная Выбарная Камісыя назначыла яго старшыней 2-гой Акружной Камісыі па выбарам ў Устаноўчы Сойм.

◆◆◆◆◆◆

Весткі з Горадна.

Горадзенскія беларусы перажываюць дужа цяжкі крызыс, дзякуючы тэррару уходзячых бальшавікоў, арэштам імі беларускіх дзеячоў, голаду і страху, каб не зьвярнуліся узноў палякі, бо як палякі прарвалі бальшавіцкі фронт каля Беластоку, тутэшнія палякі пачалі разгалошываць, што прыдзе польскае войска і будзе худа, асабліва жыдом і беларусом. З Горадна, баючыся бальшавіцкай мабілізацыі, многа ўцекае ў бок Друскенік. Шмат уцякло і беларускіх дзеячоў і з той прычыны што, у галаве горадзенскіх „рэукомаў“ стаяць палякі: Бакшыцкі, Славінскі, Дзержынскі і на'т Мархлеўскі, выступаўшы як член Савецкай Дэлегацыі ў Маскве, у часе літоўска-рускіх мірных перагавораў. Усе яны ня толькі камуністы, але і „заядлыя палякі“, як даказаў ужо сам Мархлеўскі, як ў Маскве, так і ў Беластоку, абвясьціўшы польскую мову тутака абавязковай і прыказаўшы, каб у ўсіх урадах і фабрыках працоўнікоў-палякоў было ня менш 50%.

◆◆◆◆◆◆

Палякі ў Амэрыце самі аб сабе.

Рэдакцыя газэты „Беларускае жыцьцё“ ў Вільні, ў часе польскай акупацыі, прыпадкам (?) атрымала з Амэрыкі пісьмо ад Польскага Таварыства Марскіх Шляхоў, у якім дырэктар гэтага Таварыства, нехта Навак, з Новага Йорку, між іншым піша: „У часе мірнай канфэрэнцыі у Парыжы паўстала тутака шмат польскіх арганізацыяў, якія пад рознымі мэтамі мелі дапамагаць Польшчы, але паўстаў у канцы канцоў такі хаос, што ўсе рафінованыя польска-амэрыканскія ашусты ўзяліся да інтэрасу на добра. Тысячы нашых братоў пала ахвярай ашустаў у большай меры праз куплю акцыяў, ня маючых ніякай вартасьці. Прадстаўнік Польскага Ураду у Амэрыцы быў і ёсьць і цяпер бяз ніякага ўплыву на гэтую справу...“

Бачым, што „польская гаспадарка“ цьвіець аднальката ва ўсім сьвеце, гдзе толькі палякі раськівданы.

◆◆◆◆◆◆

Ваенна-палітычны агляд

За тыдзень.

Мірныя перагаворы між Фінляндыяй і Савецкай Расеей ідуць надта памалу, незважаючы на тое, што 15 жніўня падпісана пераміріе. У зьвязку з зьмяніўшымся палажэньнем на тэатры вайсковых дзейнасьцяў, Камісыя Мірнай Канфэрэнцыі (фінская) пастанавіла на патаемным паседжаньні адсрочыць мамэнт падпісаньня фінска-расейскага міру.

У Эстоніі Ўрад напаў на сьлед камуністаў. З найдзенных дакумэнтаў відаць, што яны знайходзяцца ў цесным зьвязку з партыяй камуністаў Расеі і ад апошняй атрымліваюць грошы і дырэктывы. Агітатараў і грошы бальшавікі перапраўлялі цераз граніцу, разам з уцекінерамі, выдаючы ім уцекінерскія дакумэнты. Эстонія ўрэшце разьвязала аграрнае пытаньне. Згодна з гэтым законам ўся крупная земляўласнасьць ліквідуецца за выкуп.

Мірная ўмова між Латвіяй і Савецкай Расеей ратыфікавана 2-га верасьня г. г. Латвійскім Устаноўчым Соймам.

Дэкларацыя Ўраду Паўночна-Амэрыканскіх Злучаных Штатаў па поваду іхных адносін к рубежным гаспадарствам наагул і ў часнасьці к Савецкай Расеі, з агранічэньнем свайго прызнаньня толькі Фінляндыі і Польшчы, вызвала ажыўлёны пратэст ліцьвіноў, латышоў і эстонцаў.

Канфэрэнцыя балтыцкіх гаспадарстваў, прыймаючы пад увагу скончаньне галоўных работ, зачынілася 2 верасьня г. г.

Літоўска-Латвійскае пагранічнае пытаньне пастаноўлена палажыцельна: Латвійская дэлегацыя, езьдзіўшая ў Коўну, прыйшла да згоды з Міністрам Абароны Літвы аб устанаўленьні часовай граніцы, аддзяляючай латвійскую і літоўскую армії, праходзячую ад Суббат ў Ілукшты.

30 жніўня палякі атакавалі літоўскія вайсковыя часьці і сталі пасувацца па напрамку к літоўскай граніцы з яўным намераньнем заняць старую дэмаркацыйную лінію і акупавалі лінію Сувалкі—Сэйны. З гэтай прычыны Міністэр Заграні чных Спраў Пурыцкіс пасл аў Антанце, Лізе Нацый, Ватыкану і усім прадстаўнікам Літвы ноту, у каторай паказвае, што Літве астаецца толькі абараняць сваю старану ўсімі даступнымі срэдствамі і не дапускаць новай польскай акупацыі. Літоўскае войска раптоўным ударам выбіла палякоў з Сэйнаў і заняло лінію Краснаполь—Сайно—Вігры—Пятроўскія вазёры вёска Лубрынская—Ялёнава.

На польска-бальшавіцкім фронце агулам палажэньне рысуецца гэтак: на поўначы і ў цэнтры польскае войска заняло этнаграфічную граніцу Польшчы, на поўдні абедзьве стараны вядуць упорнае змаганьне з-за Львова. Лінія фронту праходзіць цераз Бліэна—Аўгустоў—Острава—Саколка—Гарадок—Нараў—Верховічы, на ўсход ад Берасьця па левым беразе зах. Бугу, 10 верст на захад ад Грубешава—Замосьце—Тамошкоў—Бэлз, Каменка—Задворжэ—Пагарэльцы, Пржемышляны—Бобрка—Ходороў — па рэчцы Стрыпе ў Бучацкім районе —па р. Залатой Ліпе ў районе Галіча. Мірныя перагаворы ў Менску пакуль што не прывялі ні да якіх рэзультатаў і, як відаць, зацягіваюцца абеімі старанамі з мэтай выйгрыша на часе. Бальшавікі запрапанавалі перанясьці мірныя перагаворы з Менску ў Эстонію, на што Польшча адказала контр-прапазыцыяй аб перанясеньні перагавораў у Рыгу.

Украінскае нацыянальнае войска гэн. Паўленкі апэрыруе на ўсход і поўдз-ўсход ад Львова і перайшло ў наступленьне проціў бальшавікоў. У Варшаву прыбыла дэлегацыя украінскай арміі для разьвязаньня пытаньняў цякучага палітычнага мамэнту. Дыктатар Заходне-Украінскай Рэспублікі Е. Петрушкевіч, ў зьвязку з зьмяніўшымся міжнародным палажэньнем Галіцыі, пачаў фармаваньне Галіцкага Ўраду.

Палітычнае палажэньне на паўночным Каўказе дужа неспакойна і запутанна. Ад мінэральных водаў да Дагестана ўсё часьцей і часьцей успыхываюць паўстаньні, падаўляць якія чырвоныя ўжо ня ў стане: чыгункавы тор так і глядзі разьбіраецца ў рожных мяйсцох. Часта невялікія аддзелы чырвоных вырэзываюцца мяйсцовымі пагалоўна, як гэта было з аддзелам Гікало ў Чэчне. У Карабасе паўстаньні ня уймаюцца. У Інгушэтыі пагалоўнае паўстаньне на грунце безканечных рэквізыцый скаціны і коняў. У Кабардзе дэкрэты бальшавікоў робяць ашаламляючае ўраженьне, бо цяпер толькa кабардзінцы пачынаюць раскусываць запраўднае новай ўласьці. У Асецыі рэквізыцыі ня уймаюцца, пры гэтым асецінцы абараняюць свае аулы з аружжам ў руках.

Х. Ш.

◆◆◆◆◆◆

ХРОНІКА.

29 жніўня г. г. пабываў ў Вільні, ў першы раз пасьля вызваленьня гэтага места з пад польскай і бальшавіцкай акупацыі, Міністэр Беларускіх Спраў Літоўскага Ураду п. Семашко, каб азнаёміцца там з беларускімі арганізацыямі і грамадзянскімі дзеячамі. Разам з п. Семашко ў Коўну прыбылі прадстаўнікі Віленскіх Беларускіх Арганізацыяў: Ксёндз Станкевіч, Ярэміч і Кахановіч, якіх Міністэр Беларускіх Спраў 31 жніўня прэдставіў Старшыне Міністроў Д-ру Грынюсу і іншым Міністрам Літоўскага Ураду. Усе беларускія арганізацыі у Вільні пастанавілі прыступіць да арганізацыйнай працы ўсяго беларускага населеньня Літвы у поўным кантакце з Міністэрствам Беларускіх Спраў.

◆◆◆◆◆◆

ПАВЕДАМЛЕНЬНЕ.

Дзеля таго, што ёсьць спадзеўка выплаты расійскім урадам за шкоды, зробленыя расейскім войскам у гэтым гаду, гэтым прызываюцца усе грамадзяне Літвы, калі яны не маюць рэквізыцыйных квітоў, чы іншых дакумэнтаў, дзеля напісаньня пратаколаў аб спаленай, зьнішчанай чы забранай і вывезянай маентнасьці. Акты гэты павінны быць пасьведчайны праз суседзяў і, калі гэта ёсьць мажлівым, праз мяйсцовыя самаурадовыя органы, чы праз іншыя установы.

Вышэйўспамяненыя страты будзе рэгістраваць Аддзел Страт. Парадак і час рэгістрацыі будуць апавешчаны пазьней.

Аддзел Страт.

◆◆◆◆◆◆

ПАВЕДАМЛЕНЬНЕ.

Дэпартамэнт Скарбу пры Міністэрстве Фінансаў, Прамыслу і Гандлю гэтым падае да агульнага ведама, што ў вызваленых ад акупантаў ваколіцах дазваляецца прыняцце дзяржаўных падаткаў ў скарбовых установах, ў польскай валюце водлуг гэтага курсу: плацючы вялікімі банкнотамі — 6 марак польскіх за 1 марку ост, меншымі лічучы ад 50 марак у дол—7 марак польскіх за марку ост.

У дзяржаўных грашовых установах прыймаюцца толькі цэлыя бяз дзюрак і надарваньняў польскія маркі. Польскія маркі, прайсходзячыя з эмісыі немецкага ураду у часе акупацыі, сусім не прымаюцца.

Ф. ДУЛЬСКІ,

Дырэктар Департамэнту Скарбу.

Выдавецтва і рэдакцыя: Стол Друку Міністэрства Беларускіх Спраў. Коўна, Вуліца Адама Міцкевіча, 13а.

ДРУКАРНЯ А. БАКА і Х. МАНКЕСА, КОЎНА.